ที่ พล๐๐๒๓.๔/ว ๗๐๘๗

ศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก
ถนนวังจันทน์พล ๖๕๐๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก นายกเทศมนตรีนครพิษณุโลก และนายกเทศมนตรีเมืองอรัญญิก

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพิษณุโลก ด่วนที่สุด ที่ พล ๐๐๒๓.๔/ว ๔๗๘๕ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๒๑๘๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดพิษณุโลกแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ รายละเอียดปรากฏตามอ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.พ.ร. ว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) โดยในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กรมการค้าต่างประเทศ กรมธุรกิจพลังงาน และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้มีข้อหารือแนวทางการดำเนินการของพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ในการนี้ จึงขอแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงประเด็นหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ พร้อมทั้งเผยแพร่ประเด็นหารือดังกล่าว ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยงานหรือปิดประกาศ ณ จุดให้บริการ เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ทางเว็บไซต์ www.pitloklocal.org

จึงเรียนมาเพื่อทราบและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย คุณานุวัฒน์ชัยเดช)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร.๐-๕๕๒๓-๒๔๙๐ ต่อ ๑

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก
เลขที่รับ 11375
วันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๔
เวลา

กลุ่มงานกฎหมายฯ
เลขที่ 1033
ลงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๔

☐ ฝ่ายบริหารทั่วไป
☐ กลุ่มงานมาตรฐานฯ
☑ กลุ่มงานส่งเสริมฯ
☐ กลุ่มงานกฎหมายฯ
☐ กลุ่มงานการเงินฯ

ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๒๑๘๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๑๔๐๑ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๒๒/๒๘๕๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ ๒๕๖๔ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.พ.ร. ว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) โดยในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กรมการค้าต่างประเทศ กรมธุรกิจพลังงาน และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้มีข้อหารือแนวทางการดำเนินการของพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ในการนี้ ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงประเด็นหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ พร้อมทั้งเผยแพร่ประเด็นหารือดังกล่าว ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน หรือปิดประกาศ ณ จุดให้บริการ เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

shorturl.at/pFR47

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีท้องถิ่น
โทร. ๐๒ ๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๒๒ โทรสาร ๐๒ ๒๔๑ ๖๙๕๖
ผู้ประสานงาน นางสาวชนเนษฎ์ แก้วพุฒ มือถือ ๐๙ ๕๖๖๙ ๓๖๔๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๒๒/๒๘๕๓

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๓/๒๓๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

ตามที่พระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการประชุมร่วมกับผู้แทนหน่วยงานของท่านเพื่อติดตามความพร้อมในการดำเนินการ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยในการประชุมดังกล่าวกรมการค้าต่างประเทศ กรมธุรกิจพลังงาน และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้มีข้อหารือแนวทางการดำเนินการของพระราชกฤษฎีกาฯ และที่ประชุมมีมติให้สำนักงาน ก.พ.ร. รวบรวมประเด็นหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อจะได้ทราบแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และให้แจ้งผลให้ส่วนราชการทราบต่อไป นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) แล้ว จึงขอแจ้งผลการหารือให้หน่วยงานทราบ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข)
รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองนวัตกรรมบริการภาครัฐ
โทร. ๐๘ ๔๖๔๒ ๑๓๓๓ (ศุภานัน) ๐๙ ๖๐๑๙ ๐๐๒๐ (ชยพล)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opdc.go.th

http://opdc.link/NTMyMQ
สิ่งที่ส่งมาด้วย

ที่ นร ๐๙๑๓/๒๓๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๓/ป ๒๕๖ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) กระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงาน) กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และกระทรวงสาธารณสุข (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย
ฝ่ายวิจัยและพัฒนากฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๙๘ ต่อ ๔๐๒๘ (นายปณดภรฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๑๑๔๕/๒๕๖๔

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๒๒/๑๖๕๘ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หารือการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เนื่องจากข้อ ๑๙ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการประกอบกิจการสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องจัดให้มีการตรวจสอบสถานพยาบาลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลก่อนการต่ออายุใบอนุญาต หากพบว่ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงการบริการแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้สถานพยาบาลดำเนินการให้ถูกต้องเสียก่อน และในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่รับรองตนเอง หรือประเมินตนเองแล้วไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล จะไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ จึงมีประเด็นหารือว่า การที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจะกำหนดให้ผู้ประกอบการทำการประเมินเพื่อรับรองตนเองก่อนนั้น ขัดต่อพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ หรือไม่ และหากไม่สามารถดำเนินการตามที่กำหนดได้แล้ว ควรจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยการประกอบกิจการสถานพยาบาลฯ และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ประเด็นที่สอง ตามที่มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ กำหนดให้ช่องทาง ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตเป็นช่องทางหลักในการชำระค่าธรรมเนียม อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมากรมธุรกิจพลังงานและกรมการค้าต่างประเทศดำเนินการตามนโยบายการรับจ่ายเงินภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชันและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน โดยได้ยกเลิกช่องทางการชำระค่าธรรมเนียม ณ ส่วนราชการ และให้ผู้ขอรับบริการชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางธนาคารหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เต็มรูปแบบ การที่ส่วนราชการไม่มีช่องทางการชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตเช่นกรณีนี้ จะถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวหรือไม่ และส่วนราชการควรดำเนินการอย่างไร

ประเด็นที่สาม การที่ส่วนราชการได้เก็บค่าธรรมเนียมในการต่ออายุใบอนุญาตจากผู้รับใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ แล้ว ต่อมาในภายหลังพบว่าการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดส่งผลให้มีการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ในกรณีเช่นนี้ส่วนราชการจำเป็นต้องคืนค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้รับใบอนุญาตหรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๓/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) กระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงาน) กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และกระทรวงสาธารณสุข (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๑๒[๑] แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเจตนารมณ์ในการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้รับใบอนุญาตสามารถต่ออายุใบอนุญาตได้อย่างรวดเร็ว มีความแน่นอนในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กฎหมายดังกล่าวจึงกำหนดให้มีกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตเพิ่มเติมจากวิธีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ ผู้รับใบอนุญาตจึงสามารถเลือกชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว หรือจะเลือกยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะก็ได้ ดังนั้น เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลือกที่จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในเงื่อนเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น หน่วยงานของผู้อนุญาตจึงต้องรับชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวและออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตหรือหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และในกรณีเช่นนี้กฎหมายให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ส่วนราชการผู้ออกใบอนุญาตจึงไม่อาจปฏิเสธไม่รับชำระค่าธรรมเนียมหรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติเพิ่มเติมก่อนการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งไม่อาจกำหนดให้ต้องมีการตรวจสอบการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะรับชำระได้ เนื่องจากกระบวนการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตนั้นเป็นคนละส่วนกับการตรวจสอบการประกอบกิจการของผู้รับใบอนุญาต **โดยผู้อนุญาตมีหน้าที่ในการตรวจสอบตลอดช่วงระยะเวลาของการประกอบกิจการหรือการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้การประกอบกิจการหรือการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตสอดคล้องกับข้อกำหนดและเงื่อนไขตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด มิใช่ตรวจสอบเฉพาะเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตขอต่ออายุ**

---

[๑]มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ และเมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้ระบุชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

ใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๑๓[๒] แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ ได้บัญญัติไว้ ซึ่งในชั้นการพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้แจ้งถึงรายละเอียดของกฎหมายและให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติราชการซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนใหม่ให้สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายนี้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการ และผู้แทนทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบกฎหมายและใบอนุญาตตามที่ระบุในบัญชีท้ายฯ ต่างก็ได้รับทราบคำอธิบายและเจตนารมณ์ของร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว

จากหลักการและเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๒[๓] และพระราชกฤษฎีกาตามที่กล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีความเห็นในแต่ละประเด็นที่หารือ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๓[๔] แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว บัญญัติให้การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งรวมถึงใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลด้วยนั้น ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้ และในมาตรา ๕[๕] บัญญัติว่า เมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตและให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้นแล้ว ผู้อนุญาตจึงไม่สามารถนำเงื่อนไขสำหรับการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในกฎระเบียบที่ออกตามกฎหมายเฉพาะมาใช้แก่การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ รวมทั้งไม่สามารถกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการอื่นใดเป็นการเพิ่มเติมนอกเหนือจากการชำระค่าธรรมเนียมได้ ดังนั้น กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงไม่สามารถกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ต้องประเมินเพื่อรับรองตนเองก่อนชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

---

[๒]มาตรา ๑๓ ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตกำหนด และให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้อนุญาตที่จะต้องตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และแนวทางดังกล่าว

เมื่อมีผู้ได้รับความเดือดร้อนรำคาญ หรือเสียหายจากการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาต ไม่ว่าความจะปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เองหรือมีผู้ร้องเรียน ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการตรวจสอบและสั่งการตามอำนาจหน้าที่โดยเร็ว

[๓]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

[๔]มาตรา ๓ การต่ออายุใบอนุญาตตามรายชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ผู้รับใบอนุญาตอาจชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตได้

[๕]มาตรา ๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะสิ้นอายุลง ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะเรื่องกำหนดเงื่อนเวลาการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไว้เป็นประการใดให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย และเมื่อชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้รับชำระค่าธรรมเนียมออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าหลักฐานการรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้รับหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

ผู้อนุญาตอาจส่งหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรานี้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยก็ได้

อนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๓[๖] แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ ผู้อนุญาตต้องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาตซึ่งเป็นการดำเนินการต่างหากจากการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต เพื่อให้การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ หากผู้อนุญาตเห็นว่ากฎระเบียบที่ออกตามกฎหมายในความรับผิดชอบของตนฉบับใดมีบทบัญญัติที่อาจขัดหรือแย้งกับหลักการแห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ หรือพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ก็สมควรที่จะดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎระเบียบเช่นว่านั้นให้มีความสอดคล้องและรองรับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

ประเด็นที่สอง เห็นว่า มาตรา ๔[๗] แห่งพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดตามที่ผู้อนุญาตกำหนดไว้ โดยผู้รับใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตได้ตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาฯ มีผลใช้บังคับ[๘] สำหรับช่องทางอื่นนั้น ผู้อนุญาตต้องจัดให้มีช่องทางใดช่องทางหนึ่งขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาฯ ใช้บังคับ[๙] จึงเห็นได้ว่าพระราชกฤษฎีกานี้มุ่งประสงค์ที่จะให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตได้เป็นอย่างน้อย และผู้อนุญาตต้องจัดให้มีช่องทางอื่นเพิ่มเติมอย่างน้อยอีกหนึ่งช่องทางเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น ผู้อนุญาตจึงไม่สามารถใช้ช่องทางอื่นซึ่งเป็นทางเลือกโดยไม่จัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าธรรมเนียม

---

[๖] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

[๗] มาตรา ๔ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต หรือผ่านช่องทางหนึ่งช่องทางใดดังต่อไปนี้

(๑) จุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม

(๒) ธนาคาร

(๓) ศูนย์บริการร่วมหรือศูนย์รับคำขออนุญาต

(๔) ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

(๕) ช่องทางอื่นใดที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) อย่างน้อยหนึ่งช่องทาง รวมทั้งกำหนดรายละเอียดวิธีการชำระค่าธรรมเนียม และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

[๘] มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

[๙] มาตรา ๖ ให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

ฯลฯ ฯลฯ

ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตได้ เนื่องจากผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายย่อมสะดวกในการชำระค่าธรรมเนียมผ่านช่องทางที่แตกต่างกัน เช่น ผู้ประกอบการบางรายอาจสะดวกที่จะชำระ ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต มากกว่าการชำระที่ธนาคาร หรือชำระ ณ ศูนย์บริการร่วม หรือจุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม ซึ่งยังไม่แน่ชัดว่าผู้อนุญาตจะจัดให้มีจุดบริการรับชำระค่าธรรมเนียม ณ สถานที่ใดและมีจำนวนมากน้อยเพียงใด

อนึ่ง การรับชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต มิได้มีการกำหนดเฉพาะเจาะจงให้ผู้อนุญาตต้องรับชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงินสดโดยไม่สามารถรับชำระค่าธรรมเนียมผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ดังนั้น ผู้อนุญาตอาจจัดให้มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาตได้ อันถือเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๔[๑๑] ประกอบกับมาตรา ๖[๑๒] แห่งพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ แล้ว

ประเด็นที่สาม เห็นว่า มาตรา ๑๒[๑๓] แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ และพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ เป็นการกำหนดเฉพาะกระบวนการในการต่ออายุใบอนุญาตเพิ่มเติมจากกรณีการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะ และเป็นเพียงการแสดงความประสงค์ของผู้รับใบอนุญาตที่จะประกอบกิจการต่อเนื่องกันไป โดยผู้รับใบอนุญาตยังคงมีหน้าที่ต้องประกอบกิจการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายตลอดระยะเวลาระหว่างการประกอบกิจการ การต่ออายุใบอนุญาตจึงไม่กระทบถึงกระบวนการหรือการดำเนินการในส่วนอื่นที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะ เช่น การขออนุญาต การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ดังนั้น ผู้อนุญาตจึงยังมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดในกฎหมายได้ จากกรณีตามที่หารือนี้ หากผู้รับใบอนุญาตได้ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตและได้รับการต่ออายุใบอนุญาตแล้ว และต่อมามีเหตุซึ่งทำให้มีการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด ผู้อนุญาตย่อมสามารถสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยไม่ต้องคืนค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้รับใบอนุญาต ซึ่งเป็นการปฏิบัติเช่นเดียวกับการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตทั่วไป

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรที่สำนักงาน ก.พ.ร. จะได้แจ้งเวียนและเผยแพร่ข้อหารือตามพระราชกฤษฎีกานี้ให้หน่วยงานของรัฐและประชาชนทราบโดยทั่วกันด้วย

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๔

---

[๑๑] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗. ข้างต้น
[๑๒] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙. ข้างต้น
[๑๓] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑. ข้างต้น